

Qui té un amic té un tresor Marta Fos Ferre

Completa aquest text amb les expressions que li falten:

	enginy	picà l'ullet
a cau d'orella	enllà	remullar
aixetes	enlloc	se'n sortien
alhora	estalviant	seure
arrufar el nas	estrènyer	tap
bassals	fes-li	tot i que
de cop i volta	immòbil	xiuxiuejar
els ulls com taronges	l'endemà	

SOLUCIONS

A tots els països de l'Àfrica hi ha tradicions antigues i molt boniques que s'han anat transmetent de generació en generació. De totes elles, però, n'hi ha una que agrada molt a tots els infants africans sigui quin sigui el país on viuen i és que cada nit, sota un cel immensament estrellat, els infants es reuneixen al voltant de l'avi més vell i savi de tot el poblat. No hi ha televisions, llums ni màquines i tot i així els nens i les nenes són molt feliços.

En un d'aquests poblats rurals i molt senzills situats al nord d'Etiòpia, hi vivia fa un any la Samri, una nena de vuit anys, molt simpàtica i tranquil·la. Es passava llargues estones escoltant atentament les rondalles i contes que el seu avi explicava davant de tothom. Ella admirava el seu avi, perquè era la persona més sàvia i vella de tot el poblat. Quan es van morir els seus pares, el seu avi la va acollir a casa seva. Només es tenien l'una a l'altre i a la Samri li agradava molt escoltar els seus contes a tothora del dia.

Una nit, però, l'avi es va posar molt malalt. Era molt vellet i ja no es va veure capaç d'explicar cap més conte. Abans de morir, va agafar la mà de la Samri i li va _____ xiuxiuejar _____ un últim consell _____ a cau d'orella _____, molt fluixet: "Qui té un amic, té un tresor".

Des d'aquell dia, la Samri va viure en un orfenat d'Etiòpia fins a que va conèixer la seva nova família i va venir a viure en un poblet de Catalunya ara fa deu mesos.

Es va adaptar molt bé a la seva nova família i a la seva nova vida al poble i al cap d'unes setmanes d'haver arribat ja començava a parlar català.

El seu millor amic es deia Genís, un nen de vuit anys com ella, molt simpàtic i divertit.

Tots dos eren molt amics des del dia que va arribar a Catalunya i vivien molt a prop.

Es van conèixer a l'aeroport del Prat. La Samri acabava d'arribar d'Etiòpia amb la seva nova família. El Genís va anar a donar-li la benvinguda i estava molt emocionat perquè coneixeria la seva nova amiga. Des que es van veure per primera vegada, es van adonar que serien grans amics.

En sortir a l'exterior de l'aeroport, la Samri estava feliç, però molt cansada perquè havia fet un llarg viatge i hi havia moltes coses noves que veia per primera vegada: la família, les fotografies i les abraçades de tothom...

En Genís ho va notar. Va anar cap a ella, li va somriure i li agafà la mà. La Samri, en veure el gest d'aquell nen tan amable, li va tornar el somriure i li va estrènyer ben fort la seva mà. Llavors va recordar les últimes paraules que li havia dit el seu avi: Qui té un amic té un tresor. I així va ser. Amb el pas dels dies, els dos infants es van tornar inseparables. (...)

Les primeres setmanes després de l'arribada de la Samri, el Genís es passava llargues estones ensenyant-li els racons més bonics del poble i fins i tot de la comarca, li ensenyava les places, els racons de joc, els carrers...

Ella quedava meravellada per l'entusiasme que mostrava el Genís per ensenyar-li cada racó del poble. Obria els ulls com taronges escoltant les explicacions del seu amic. No entenia res del que li deia perquè a Etiòpia parlava un idioma diferent, però en comptes d'arrufar el nas, mostrava el seu millor somriure i s'agafava de la mà del seu amic tot escoltant detalladament cadascuna de les seves explicacions. I així va ser com la Samri va començar a entendre cada vegada millor el català, escoltant, aprenent i observant les simpàtiques explicacions del seu nou amic. Un assolellat diumenge de primavera, el Genís, la Samri i les seves famílies van anar a una platja que hi ha a prop de casa seva. A tots els feia molta il·lusió aquesta sortida, ja que volien mostrar el mar a la Samri.

En arribar-hi la Samri va baixar corrents del cotxe tot i que encara no estava aparcada. El Genís sortí darrere seu preocupat per la reacció de la seva amiga. No entenia què feia la Samri corrent cap a l'aigua. A ell, li semblava la cosa més normal del món anar-se a remullar al mar i no li donava cap importància a aquest fet quotidià.

A la Samri, en canvi, li va semblar un fet extraordinari. Es va quedar quieta, immòbil, parada davant d'aquell immens mar. Li brillaven els ulls, estava molt sorpresa, feliç i meravellada. Era la primera vegada que veia tanta aigua junta.

Tot i que feia una mica de fred, el Genís no va dubtar ni un moment a apropar-se fins a l'aigua amb la intenció de remullar-se els peus. S'hi va banyar de seguida, però a la Samri li va costar una mica més entrar-hi.

Estava molt pensativa. Se sentia minúscula davant d'aquell mar tan gran ple d'aigua per tot arreu. Va tancar els ulls per un instant i un gran mar de pensaments i records navegaren malencònicament dins el seu cap. Va fer un pas endavant mentre notava com l'aigua li remullava les cames. Era una sensació nova, agradable i ahora estranya.

Amb el pensament, va viatjar molts quilòmetres enllà, fins a Etiòpia, el país on va néixer. Recordava el seu poblat, els seus pares, l'avi i la poca aigua que tenien. A Etiòpia, les dones i els infants han de caminar molts quilòmetres diàriament, carregant garrafes al coll per aconseguir una mica d'aigua per viure. L'han d'anar a buscar ben lluny, a rierols o bassals d'aigua i tornar cap a casa carregats amb molts

litres d'aigua al coll. La Samri ho explicà al Genís i ell va quedar molt sorprès perquè pensava que tots els infants d'aquest món poden gaudir de l'aigua que volen. Des d'aquell moment, el Genís decidí que _____ **enlloc** _____ de malgastar l'aigua com feia moltes vegades, començaria _____ **estalviant** _____ tota l'aigua que fos possible, tancant bé les _____ **aixetes** _____ i aprofitant l'aigua de la pluja...

Després d'uns segons de malenconia, la Samri va somriure. Estava molt feliç de ser allà amb la seva família i el seu millor amic. Va entrar a l'aigua. Hi van estar una bona estona fins que quedaren esgotats de tant jugar i nedar. Al cap d'uns minuts, van reposar una mica mentre les dues famílies els feien fotografies per tenir un bonic record d'aquell dia.

De sobte, els dos infants van veure que hi havia un objecte molt brillant dins l'aigua a pocs metres d'allà i no van dubtar ni un segon a tornar a entrar al mar de pressa i corrents. Van trobar una ampolla de vidre amb un missatge escrit a l'interior. No s'ho podien creure, seria un missatge secret? El mapa d'un tresor? El dibuix d'algun pirata? La curiositat podia més que l' _____ **enginy** _____ a l'hora de treure el _____ **tap** _____, estaven tan nerviosos per obrir l'ampolla que les mans els tremolaven d'emoció i no podien obrir-la.

Van decidir demanar ajut al pare del Genís que els va obrir l'ampolla en un tres i no res. Desenrotllaren el paper amb molta cura i van descobrir-hi unes frases que no entenien. Van estar tot el trajecte de retorn cap a casa molt callats i pensatius.

Intentaven desxifrar el missatge de l'ampolla però no _____ **se'n sortien** _____.

En arribar al poble, aprofitant que era diumenge a la tarda, la Samri i el Genís van sortir a jugar a la plaça que hi ha al final del seu carrer. Es van trobar amb els seus companys de l'escola, la Júlia, el Marc, la Martina i el Nabat i van _____ **seure** _____ en un racó de la plaça. El Genís i la Samri els van explicar la troballa de l'ampolla i els van ensenyar el paper que hi havia dins. El van mirar i remirar fins a deu vegades, ajuntaven lletres, les separaven, les combinaven de mil maneres possibles, però no podien desxifrar el missatge de cap de les maneres. Es va fer tard i els seus amics van haver de marxar cap a casa, però els dos infants es van quedar allà uns minuts més, observant aquell curiós paper indesxifrabable.

_____ **De cop i volta** _____ algú els enlluernava. No sabien d'on venia aquella llum tan brillant, però de seguida van deduir que venia d'algun racó de la plaça. La Samri es va adonar que a l'altra banda de la plaça hi havia un avi que els observava i somreia. S'hi van acostar. L'avi no deia res, tant sols els _____ **picà l'ullet** _____ i els va donar un mirall. Els dos infants es van quedar bastant desconcertats. Per què el volien, ells, un mirall? L'avi marxà taral·lejant en veu baixa una cançó. El Genís i la Samri es van quedar enmig de la plaça amb el paper del missatge i el mirall. Quin avi més misteriós, estaven molt encuriósits per saber qui era aquell senyor tan amable que els havia donat un mirall sense ni tant sols conèixer-los.

Quan ja gairebé s'havien donat per vençuts intentant desxifrar el missatge de l'ampolla, el Genís es va fixar en el mirall que tenia la Samri a les mans. Hi reflectia el

paper del missatge i ho podia llegir bé! Llavors van descobrir el secret: les frases estaven escrites amb les lletres invertides. Estaven molt contents perquè a través del mirall, que reflectia la frase correcta, havien pogut desxifrar el missatge. El Genís i la Samri van ordenar totes i cadascuna de les lletres molt contents gràcies a l'ajut d'aquell mirall i van poder llegir:

Mira fixament la lluna. _____ Fes-li _____ un petó a l'aire i...

Els dos infants es van mirar alhora i van somriure. Van agafar el paper, l'ampolla i el mirall i marxaren corrents cap a casa la Samri.

Com que l' _____ endemà _____ feien festa a l'escola, el Genís es va quedar a dormir a casa de la seva amiga. Les seves famílies els miraven divertides, sense saber per què estaven tan esverats i contents els dos infants. En acabar el sopar, van córrer tots dos cap a l'habitació de la Samri i van tancar la porta.

Si voleu llegir tot el conte, és aquí:

https://www.ceesc.cat/images/simplefilemanager/56684bd66d0c83.65588823/LLibreContesConeixElsteusDrets_2013.pdf

(pàg. 15-22)